

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2005. gada novembris Nr. 24 (897)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

Valmieras skolai — 130

«Daudz laimes dzimšanas dienā!»

Daiga Delle, 1991. gada absolvente

Ar tādiem vārdiem Valmieras kultūras namā pie mikrofona ar dāvanu un ziediem rokās stājās LNS prezidents Arnolds Pavlins. Un zālē atskanēja jautri smiekli, jo tādās reizēs kā lielas skolas lielajā jubilejā visi kļūst gana nopietni. Bet bija jau arī gana nopietni.

Un tā — 22.oktobrī Valmierā atkal plūda laudis no malu rhalām, tuvām un tālām, jo Valmieras vājdzīrdīgo bērnu internātpamatskolas — attīstības centrs visus mīli aicināja uz 130 gadu jubileju un 7. absolventu salidojumu. Bija pienākusi diena, kad atkal visi tikās tajā pašā vietā, zem tām pašām zvaigznēm, tikai pēc 130 gadiem, kā teica LNS prezidents: „Jūs esat kļuvuši mazliet vecāki un mazliet gudrāki!“

Bet sākās viss ar to, ka, apliecinot godu skolai, absolventi un viesi reģistrējās, aizpil-

dīja anketas, saņēma mazas dāvaniņas un pamielojās ar gardām uzkodām un vīnu.

Jubilejas vakaru atklāja pašreizējais skolas direktors Andris Tauriņš. Skolēni ar muzikālu, teatrālu uzvedumu parādīja, ka skolā joprojām mutuļo enerģiska dzīvība. Tājā atklājās visa skolas dzīve — mācības, diskotēka, sports... Nobeigumā dziesma „Kopā būt!“ apliecināja, cik stipra skola ir tad, ja visi dara kopā visu!

Vakara vadītāji iepazīstīnāja absolventus un viesus ar skolas vēsturi. Laika gaitā skolai piecas reizes mainīts nosaukums!

Daži fakti no vēstures

— 1875.gada 30.jūlijā Valmierā atvēra Kurlmēmo skolu. Pirmā ēka bija mazs koka namiņš Diakonāta ielā, kas kara laikā nodega. Pirmais skolas priekšnieks bija Vilips Švēde, (1875 — 1905), otrs skolas priekšnieks Jānis Enkmanis (1906 — 1915).

Bija daudz apsveikumu. Šis no «Kopsoli»...

— 1920.gadā skola pārgāja valsts pārziņā, tādēļ to nosauca par Valmieras Valsts kurlmēmo skolu. Direktors Ernests Ulmanis (1920 — 1932). Tājā laikā uzcēla jauno ēku. Tapa klases vājdzīrdīgiem skolēniem. Skolu vadīja Paulis Kunzmanis (1932 — 1936), pēc tam Hugo Tērauds (Traubergs) (1936 — 1940, 1941 — 1944).

— 1958. gadā pārorganizēta par Valmieras vājdzīrdīgo skolu — internātu. Jānis Madarājs (1940 — 1941 un 1944 — 1960); Andrejs Kursītis (1960 — 1980), Arvīds Ramanis (1980 — 1989). Tika uzcelta trīsstāvīga internāta ēka ar 170 vietām.

— Nākamas posms — pēc A.Ramaņa nāves skolas vadība tika uzticēta Vilnim Andersonam (1989 — 1999). Sākās sadarbība ar Gitterslo apgalbu Vācijā, visi skolēni bez maksas saņēma bezmaksas individuālos dzirdes aparātus. Darbu skolā sāka Dzirdes centrs, kurš darbojas vēl joprojām, apkalpojot cilvēkus ar dzirdes traucējumiem no visa Vidzemes reģiona. Nodibināta pirmsskolas bērnu apmācības grupa. 1998. gadā skola ieguva nosaukumu — Valmieras vājdzīrdīgo bērnu internātskola — attīstības centrs.

— 1999.gadā skolas vadību uzņemās pašreizējais direktors Andris Tauriņš. 2004.gadā skola nonāca Valmieras pilsētas Domes pakļautībā. 2005.gadā ieguva precīzētu, vēl garāku nosaukumu — Valmieras vājdzīrdīgo bērnu internātpamatskola — attīstības centrs.

Attīstība, jaunumi

— Skola uzsākta valsts investīciju programmas realizā-

Šajā numurā

> 1.— 2. lpp. Ir tāda vieta uz zemes, kur vienmēr gribas atgriezties. — arī tad, kad pagājuši daudzi desmiti gadu. Tā ir pirmā skola... Šoreiz par Valmieras skolas 130 gadu jubileju raksta «KS» jaunā korespondente DAIGA DELLE.

> 3.lpp. Ieskats Nedzīrdīgo dienu šī gada norisēs Raiņa skolā. Tur notika pasākumi ar starptautisku ievirzi...

> 4. — 5.lpp. Kas vieno un motivē cilvēkus aktīvai rīcībai? Kopīgi darbi, problēmas, grūtības... Šoreiz par kopīgiem svētkiem, kas notiek projekta «Mēs — sabiedrības daļa» ietvaros.

> 6. — 7.lpp. «Sports nākotnē neizzudīs...» — šādā cerīgā noskaņā risinājās saruna ar LNSF prezidentu VARI STRAZDIŅU šīs sporta organizācijas 15. gadskārtas priekšvakarā.

> 8.lpp. Vēl viens projekts guvis finansējumu. Šoreiz Zīmu valodas centrs varēs integrēt zīmu valodu mācību iestādēs, kur mācās nedzīrdīgie jaunieši.

Bet SK «ŠaDa» piedalījās savu labvēļa — klubu Joker jubilejas svinībās. Dažādi apsveikumi. Sludinājumi. Iepazīšanās!

Un — neizmirstiet abonēt laikrakstu «Kopsoli» 2006.gadam!

Kad atskatos, tad atceros...

Dzintra Mieze (1953. gada absolvente)

Skolā sāku mācīties 1941.gadā. Pēc kara daudz ko biju aizmirsusi, bet visi par mani rūpējās un ātri visu dzīvei nepieciešamo atguvu. Pēc skolas pusgadu mācījos šuvēju kursos, pēc tam visu mūžu strādāju šajā darbā.

Tagad man ir 73 gadi. Visvairāk nožēloju, ka toreiz daudz nemācījāmies runāt. Runas prasme dzīvē ļoti vajadzīga! Apmeklēju Valmieras klubu – mums tur daudz interesantu pasākumu, ekskursijas. Esmu piedalījusies visās skolas jubilejās, un man sirdī vislabākās atmiņas par skolu. Līdz šai dienai atmiņā palīcis mans pirmais teikums, ko mācēju pateikt: «Papa pū lauva» (papa nošāva lauvu). (Attēlā — otrā no labās).

Ēvalds Abakoks (1945)

Skolā sāku mācīties vēlu, jo mamma sākumā nezināja, kur kurlmēmie var skoloties. Tikai 10 gadu vecumā nokļuvi Valmieras kurlmēmo bērnu pirmskola, tad 1.klasē.

Man patika, ka bija tīcības mācības stunda. Skolas dibinātāja Švēdes meita Strausmane bija mana skolotāja. Kad biju uz Valmieras skolas 125 gadu jubileju, visas manas skolotājas jau bija aizsaulē. Šie svētki ir ļoti skaisti, esmu laimīgs tos redzēt. Man oktobrī paliek 79 gadi. Kā būs vēl pēc 5 gadiem? Dzīvosim, redzēsim! (Attēlā — pirms no kreisās)

Ieva Rusule (1985)

Nu jau 20 gadi pagājuši, bet atmiņas par skolu noglabātas sirdī — vēlos laiku atgriezt atpakaļ, mīlās skolotājas satikt, izrunāties, jo mēs ne vienmēr sapratāmies... Daudz kas varēja būt citādi, liekas, kāda mulķe biju toreiz... Esmu ļoti pateicīga skolai, jo tā mācīja patstāvību dzīvē — tas ir pats galvenais, jo citādi uz priekšu nevari tikt. Tāpat vien rokās neviens neko nedos!

Uldis Āre (1987)

Bieži atceros skolas laiku, kas man ļoti patika. Te iemācījos galdnieka darbu un ar prieku strādāju šajā profesijā vēl tagad. Skola iemācīja rūpīgi strādāt un uzticēto darbu padarīt kārtīgi. Te mācījos uzticēties draugiem un pašam būt patstāvīgam. Esmu ļoti pateicīgs tētim un mammai, kuri mani katru nedēļu no Jūrmalas veda uz Valmieru un atpakaļ. Paldies no sirds skolotājām Lidijai Kalniņai, Krēslai, Pāpei un Rullei par viņu pacietību.

«Daudz laimes dzimšanas dienā!»

Sākums 1. lpp.

cija — nomainīts un siltināts jumts, atjaunotas jumta konstrukcijas divām ēkām LS

»Atkal esam kopā pēc daudziem gadiem..»

mentālā filma „Paegles iela”.

Tad sekoja lustīga dziesmiņa Valmieras skolas absolventes Jolantas Znotiņas izpildījumā. Dejoja bērni no Valmieras pilsētas skolām. Skaisti! Un tad jau nāca daudzi nepacietīgie sveicēji...

Skolas krusttēvs K.Greīskalna kungs paslavēja direktori un viņa vietniece — «miesassardzes», dāvinot vērtīgu dāvanu.

Draugi un kolēgi no Rīgas

nedzīrīgo bērnu skolas dāvāja gaismu — peldošas svečītes stikla glāzē ar devīzi: «*Skola ir mūsu gaismas pils!*» Draudzīgo kolektīvu sveica arī draugi no Somijas. To, ka kopā var visu, viņi pierādīja, nodziedot kopā ar latviešu kolējiem tautasdziesmu «*Bēdu manu, lielu bēdu*». Miļo skolu sveica arī absolventi.

Nobeigumā uzstājās grupa *Republic*, kopā ar Valmieras bērniem izpildot dziesmu «*Strēlniece*». Tas tik bija lielisks talantu savienojums!

Direktors Tauriņa kungs pateicās visiem apsveicējiem (sūtīto apsveikumu jūrai arī).

Lai šī jubileja spilgtāk saglabātos atmiņas un vēsturei, tapa kopīga fotobilde.

Jubilejas balle

Laukā bija jau tumšs, lija lietus, kad tālāk visus aicināja sulta gaismīja mījāja skolā, kur notika absolventu tīkšanās klasēs un lielā svētku balle. «Kopsolī» korespondente satika absolventus pie fotogrāfiju stenda — tik daudz bija ko pārrunāt un atcerēties. Ēdamzāles telpās tika atklāta balle ar dejām un liksmību līdz rīta gaismīnai.

«Vecā mīlestība nerūs,» — tā atzina dažlads, šeit dejā tiekoties ar savu kādreiz nolūkoto skaistāko meiteni vai puisi! Vakara nagla bija skaistā uguņošana! «Kopsolī» korespondente atstāja skolas sienas, kad pulkstens rādiņa jau sesto rīta stundu. Mūzika bija noklususi, deju zāle tukša. Skola atkal visus gaidīs pēc 5 gadiem. Kā savā apsveikuma runā teica LNS prezidents Arnolds Pavlins : «*Šogad tiešām ir īpašs svētku gads, to vienmēr varēs atcerēties, kas 2005.gadā notika. Parasti labos vārdus saka tikai dzimšanas dienā, bet lai to nepielikst arī darbdienās!*»

Apsveikumi, ziedi, veltes...

Kā apliecinot skolas viljaino dzīves gājumu, ar emocionālo melodēklamāciju «*Šūpoles*» prieceja Ivetā Lāce—Miezīte.

Paslavējot radošo darbīgumu un to, ka skolas vārds skan ne tikai Latvijā, bet arī ārpus robežas ar vērtīgu dāvanu sveica Valmieras skolu valde. Netika aizmirstie skolotāji, kuri atdevuši skolai visu savu dzīvi. Par mūža ieguldījumu izglītības sistēmas veidošanā apbalvojumus saņēma daudzi. Brītiņu vēlāk viņu rokās gūla ziedi kā lielais paldies no nu jau arī sirmajiem skolēniem. Apkampieni, prieka asaras!

Skolotājus neaizmirst! Atzinības rakstus saņēma vairāki enerģiski skolotāji. Katrs aizpilda kādu jomu un kopā iznāk veselums!

Vēstures ietvaros tika parādīta dokumentālā filma „Paegles iela”.

Nedzīrdīgo dienā

Atzīmē Raiņa skolā

Ilze Kopmane

Nedzīrdīgo pasākums skolā jau kļuvuši par tradīciju. To savā uzrunā noslēguma pasākuma apmeklētājiem apliecināja skolas direktors J.Šmits.

Trīs bagātas dienas — ar izzinošām nodarbībām par nedzīrdīgo dzīvi ne tikai Latvijā, bet arī ārziemēs. Pierede, salīdzinājumi, pašu acīm vērotais un vieslektoru stāstītais — tas rosinās jaunas idejas turpmākam darbam arī jauniešu organizāciju «Efraims», atzina SO «Efraims» prezidents Ivars Kalniņš, viens no pasākumu kompleksa organizatoriem.

Salīdzināt, padomāt, rast idejas

Nedzīrdīgo dienu ietvaros notika arī nodarbība — ieskats zīmu valodas «ābecē», ko vadīja ZV skolotāja Alīna Bergmane no Zviedrijas. Apmeklētāju atsauksmes cildinošas, esot bijis ļoti interesanti salīdzināt Latvijas un Zviedrijas zīmu valodas, pieeju to apguvei utt.

Par uzvedības kultūru lika padomāt G.Krastas lekcija. Prezentācijas par īrijas jauniešiem Latvijā, Austrijas nedzīrdīgo izglītības iespējām un Zviedrijā uzzināto sniedza T.Ose trova un K.Beisone.

Skola kā atvērta telpa

Vienkop bija dzīrdīgie un nedzīrdīgie audzēknji un viesi — gan uz skatuves, gan zālē... Bet kulminācijā izskanēja noslēguma vakars, kur direktors J.Šmits tā ievadā teica: «Mūsu skolā kopā mācās daudz dzīrdīgu un nedzīrdīgu jauniešu. Tā ir atvērta telpa, kurā iespējams citam citu redzēt, iepazīt, kopā darboties un galu galā izjust, cik mēs savā dažādībā tomēr esam vienādi kā cilvēki, vienas sabiedrības locekļi...» Viņš novēlēja «Efraimam» turpmāk

sekਮīgu sadarbību ar skolu un solīja savu atbalstu visā.

Grūtā teātra māksla

Koncertdaļas ievadā uzstājās zviedru viesrežisore Vineta Luksela (attēlā), pastāstot par savu ilggadīgo pieredzi nedzīrdīgo teātra mākslas laukā. Turpat trīsdesmit gados ar viņas

līdzdalību vai viņas vadībā tapušas vairāk nekā pussimts izrādes. Vienu no tām vērojusi pat Zviedrijas karaliene. Dažāda bijusi pīeja uzvedumiem un arī autoru attieksme pret viņu lugu iestudēšanu zīmu valodā. Nācīs pārliecīnāt, lauzt stereotipus (iesikstējušus uzskatus), meklēt arvien spilgtākus un skatītājiem tuvākus izteiksmes līdzekļus (no vārda un zīmes uz mīmiku un kustībām).

Režisore stāstīja par savu sadarbību ar dzīrdīgajiem režisoriem. Viens piemērs — viņa reizēm izrādēs sēdējusi skatuves griestos un no augšas ar teleteksta palīdzību koriģējusi darbības norisi. Bija ļoti grūti daudzreiz, atzina Vineta Luksele, mācījās pati raudādama, mocija citus, nācās apgūt daudzas prasmes, pat baleta figūras. To var izdarīt tikai tad, ja teātris — visa dzīve...

Finansiāli jauniešus atbalstīja Rīgas Domes Labklājības departaments. Paldies!

Dažās dienās Rīgā Vineta ar jauniešu grupu iestudēja uzvedumu «Turaidas Roze» mūsdieni interpretācijā. To varēja vērot visi klātesošie.

Jukjukām dzīrdīgi, nedzīrdīgi

Programmas norisi temperamentīgi novadija Ivars Kalniņš un viestulks no Valmieras Iveta Lāce—Miezīte. Viņu pīteikti kopā dejoja, dziedāja balssis un tulkoja zīmēs liela grupa jauniešu — ej nu izšķir, kurš tur dzīrdigs, kurš nedzīrdigs! Taujas dziesmām sekoja reps (runāšana un dziedāšana kopā) — izrādās, arī šo tik ātri runāto tekstu var pārtulkot zīmēs, un šo kopdarbu bija iestudējis skolas koris ar reperi — dziedātāju solistu Artūru un grupu «Alias» I.Immures vadībā.

«Mums katram savi sapņi...»

Un tad nāca puiši, kurus redzot meitenēm acis iemirdzējās un rokas jau sniedzās pēc autogrāfiem. Tie bija Valters un Kaža ar ģitāram rokās. Dziedāja viņi atsevišķi, pēc tam kopā ar skolas kori savu Eirovīzijas dziesmu «Karš nav beidzies» ar piedzīdājumu zīmu valodā savā izpildījumā. Un ne tikai! Grupa «Alias» visu šo dziesmu sniedza angļu valodā, zīmēs! Teikšu tā — aizkustinošs skats. Ne velti puišus projām laist negribēja. Turpat uz vietas tapa intervijas, autogrāfi, kopīga bildēšanās, kontaktu paplašināšana, draudzības un turpmākās sadarbības meklējumi.

Mums katram ir savi sapņi, teica viņi, un svarīgi ir īstā bridi pareizā pieturā iekāpt pareizā trolejbusā, kas ved tiem pretī...

levēribai

LNS Komunikācijas centrs darbam Rīgā aicina pieteikties personas, kuras vēlas strādāt par nedzīrdīgo zīmu valodas tulkiem.

Prasības:

- labas latviešu zīmu valodas un latviešu valodas zināšanas;
- vēlamas svešvalodu zināšanas un prasme strādāt ar datoru.

Piedāvājam:

- darbu draudzīgā un radošā kolektīvā;
- atalgojumu, kas atbilstošs kvalifikācijai.

Pieteikuma vēstuli un autobiogrāfiju (CV) varat sūtīt — pa pastu: Elvīras ielā 19, Rīgā, LV – 1083; faksu: 7815284; e-pastu: kc@lns.lv

Mainīts Komunikācijas centra darba laiks

No 1.novembra LNS Komunikācijas centra tulki Rīgā strādā pirmsdienās — piekt Dienās no pl.9 līdz 18.

Atgādinām, ka ar viņiem var sazināties pa telefonu/teksta telephonu 7471588; faksu 7815284 SMS 6184246 (LMT identifikators: Inskc); e-pastu help@lns.lv MSN help@lns.lv

Aicīna visus

Austrijas galvaspilsētā Vīnē notiks Jaungada pasākums starptautiskajā mērogā!

Jūs varat apskatīt mājaslapu: www.visualbrain.net/visualnews/visualnews.php?artikel_id_url=65

Biljetes: www.gehoerlos.at/europatone/formular.php

Informē U.Ozols

Precīzējums

Alsvīku profesionālās skolas direktore Anita Palma piezīmēja uz «KS» redakciju un precīzēja I.Kalniņa rakstā «Jānis mācās Somijā» minētos faktus.

Jānis Nalīvaiko nav mācījies Alsvīku arodapmācības centrā (tagad — Alsvīku profesionālā skola), bet gan Apes arodskolā (Alsvīkos nedzīrdīgie jaunieši izmantoja tikai kopītni). Alsvīku profesionālajā skolā nav bijusi arodapmācības programma, kurā gatavo automehāniķu palīgus.

Motivācija: Kopt tradīcijas, būt kopā

Zelta briedumā

Daiga Delle

Tāds skaists sarīkojums, veltīts dzīves gadu jubilāriem notika 29.oktobrī KC «Rītausma». Kā atzina viena no pasākuma organizatorēm Jautrīte Groma, šis pasākums notiek katru gadu. Idejas autore savulaik bijusi Monika Rublovska. «Kad šeit 1966.gadā sāku strādāt, šis pasākums jau bija vecajā klubā. Mums ir stipras tradīcijas. Tie, kas atzīmē šeit 50, 60 gadu jubileju, tepat atzīmē arī 80. Savus cilvēkus labi pazīstam, tāpēc varam veidot individuālu pieeju katram,» pastāstīja Jautrīte Groma.

Pati svētku diena sākās ar jubilāru ievešanu zālē tautumeitu pavadībā. Lūk, viņi: Hortenzija Kalna (85), Nīna Bula (80), Jānis Miezītis (75), Anatolijs Suha-revs (75), Antonīna Ratniece (70), Jadvi-ga Kučinska (70), Spodrīte Beinarte (70), Biruta Briede (65), Jurijs Krūkovs (65), Aivars Klievēns (60), Māra Rikena (60), Jeļena Lazdiņa (60), Juris Ķīvītis (60), Velta Kleina (50).

Katrs jubilārs iededa savu svecīti un veltījumā saņēma individuālu viņa dzīves raksturojumu ar dzejas rindām. Viņu priekam dejoja arī jauniešu deju grupa.

Neskatoties uz visu, kas ir bijis, jūs esat izturīgi, mūsu tauta ir stipra, — tā jubilārus godināja LNS viceprezidente un KC «Rītausma» direktore Maruta Piterniece, pāsniedzot noderīgas un veselīgas dāvanas. Sekoja tosts un šī skaistā mirkļa iemūžināšana vēstures lappusēs. Jubilārus sveica arī daudzie radi un draugi.

Pasākums turpinājās līksmā noskaņā dejas ritmos, omulīgās sarunās sveču gaismā, atceroties jaunības trakulības. Dažus dzīvesstāstus jubilāri uzticēja arī «KS» korespondentei.

Hortenzija Kalna — 85: Par spīti dažādām dzīves grūtībām, šodien jūtos labi. Visu dzīvi biju ļoti enerģiska, bet nu gan vairs fiziski netiek savai enerģijai līdzi. Man ir bijis dabisks dzīvesveids, tāpēc laikam tik labi izskatos. Mana mamma nodzīvoja līdz 94 gadu vecumam un izska-

tījās labi, tā kā mūsu dzimtas sievietes ir stipras. Savas dzīves 25 gadus veltīju šuvējas darbam biedrības uzņēmumā Rīgā. Jaunībā biju audēja, pēdējā darbavietā bija apavu fabrika »Rekords».

Mēs esam trīs māsas. Viena — Mirdza dzīrdiga, otrs nedzīrdiga — Spodrīte. Ikdienā viņas man ļoti palīdz. Man ir arī draudzenes. Dēls, mazdēls miruši. Zaudējuma sāpes pārdzīvot — tas prasīja lielu izturību. Žēl, ka šovakar te nav manas mazmazmeitas, kuru ļoti gaidīju.

Māsa Spodrīte: «Hortenzija var justies droša — visi radi un draugi par viņu ļoti rūpējas, saudzē!»

Spodrīte Beinarte — 70: Šovakar jūtos lieliski, nesūdzos. Kopā ar mani ir cilvēki, kas ilgu gadus ir bijuši mani labākie draugi. Nekad neesmu bijusi mierīga, vienmēr esmu bijusi kustīga, aušīga. Dzīvē bijušas daudzas grūtības, bet visu esmu aizmirusi. Uz jautājumu, kur ir tas noslēpums — tik labi izskatīties, atbildēt pasteidzās draudzene.

Rasma Kurēna: «Spodra bērnību pavadīja laukos, tāpēc dzīvē bija tāda norūdīta un viena no labākajām sportistēm. Latvijas republikas sacensībās piedalījusies,

Izaudzināta meita, ir divas mazmeitas. Abi ar vīru palīdz tās audzināt. Spodrīte visu mūžu ir liela adītāja. Šo skaisto nodarbi turpina arī meita un otrā mazmeita. «Meita mums laba, pārvalda zīmju valodu, vienmēr esam bijušas kā draudzenes un no sirds izrunājušās. Meita pat īsu brīdi strādāja par zīmju valodas tulku,» piebilst gaviļniece.

Māra Rikena — 60, **Jeļena Lazdiņa** — 60: Abas ir draudzenes jau no arodskolas laikiem.

Jeļena : «Nejūtos veca, drīzāk jaunāka, enerģiskāka nekā agrāk. Pašlaik savas dienas vadu, kopdama 88 gadus veco mammu. Dēls dzīvo Daugavpilī. Man ir arī draugs. Abi mīlam strādāt dārza, dejot. Mums patīk makšķerēt. Draugi man novēlēja visu labāko. Liels paldies par dāvanām no organizatoriem, draugiem, man ļoti šeit patīk, sirdī ir tāds siltums.»

Māra: «Kad man bija 50 gadu jubileja, jutos labāk, tagad tā vairs nekas nepatīk... Lai dzīve būtu skaistāka, izbaudu pirts labumus, mīlu kosmētiku, smaržas. Šovakar esmu ļoti priecīgi pārsteigta par dāvanām, par draugiem.» Diemžēl nav šeit mana dēla, kurš dzīvo Anglijā.

Biruta Briede — 65: «Šeit esmu pirmo reizi. Jūtos patīkami pārsteigtā par dāvanām.

Tagad visu savu laiku veltu ģimenei, audzinu mazbērnu, adu, šuju, lasu grāmatas. Šovakar esmu kopā ar bērnības draugiem.»

Aivars Klievēns — 60: «Labi būt sabiedrībā svētku reizē. Mēs saņākam ar draugiem kopā arī mājās, protam

labi pavadīt laiku, svinam jubilejas ar draugiem, klasiesbiedriem, ģimenes draugiem. Šovakar šeit atkal esam visi kopā, un tā katru gadu ir kāda skaista jubileja. Mums, nedzīdgumiem, savā sabiedrībā ir interesanta dzīve, valda jautrība. Paldies Marutai, Jautrītei par sagādātajiem svētkiem.»

Antonīna Ratniece — 70: «Viss ir labi, ar mani ir 2 māsas, meita, mazmeita, draugi. Runājam, ka vajag turēties!»

Meita Ira: «Mamma novēlu izturību. Kad biju maza, mamma par mani ļoti rūpējās nēma visur līdzi ciemos, brīvo laiku

Tik daudz ziedu, dāvanu, smaidu... Lai visi labie vēlējumi piepildās!

atlīka vēl olimpiāde, bet...radās šķēršļi».

38 gadus nostrādāja par šuvēju kombinātā, tur arī sabiedriskā darba veicēja. Spodra dejoja pirmajā deju kolektīvā Jāņa sētā. Un kā viņa mīlēja zirgus, jāja! Kad iebruka vācieši, mammai sirds pamira bai-lēs, kad mazā, kustīgā meiteņi droši devās pie vāciešiem un kāpa zirgos.

Spodrīte tagad ir pensionāre, ikdienā ir kopā ar vīru Vīktoru jau 27 gadus. Reiz pašķirušies, bet tad pārdomājuši un sapratuši, ka kopā tomēr labāk. Vīrs ir cilvēks ar zelta rokām — restaurē dīvānus, liels makšķernieks. Kopā abi dodas makšķerēt. Zivis gan tira un cep pats vīrs.

Zelta briedumā

Sākums 4. lpp.

veltīja man. Tagad viss otrādi — vedu mamma ciemos. Mums ir izdevies sadzīvot silti un mīli!»

Nina Bula — 80: «Man «Rītausmā» joti patīk! Kopā ar mani ir draugi. Te arī mans klassesbiedrs Ansis Smons. Joprojām rūpējos par sevi, arī sportoju. Vienmēr esmu bijusi centīga, arī mācībās. Atceros, ka skolotāji man pasūtīja šūt tērpus. Man tas padevās. 23 gadus biju Rīgas uzņēmumā šuvēja.

Mans lepnumis ir izaudzinātie 3 bērni. Tagad viņi veiksmīgi iekārtojušies paši savā dzīvē un varu atpūsties! Dzīvoju viena, bet, lai man būtu tuvāk, viena meita strādā Rīgā un bieži ir pie manis. Bērni mani joti atbalsta. Pārvalda zīmju valodu, kaut arī ir dzirdīgi. Liels paldies Marutai, Jautrītei!»

Draugi: «Novēlam *Ninai veselību un daudz, daudz priekā!*»

Ansis Smons: «Kopīgi jāpiemin arī *Ninas vīrs, kurš jau aizsaulē — bija cilvēks ar zelta rokām!*»

Velta Kleina — 50: «Nejūtos tā, ka man būtu jau 50 gadu. ...Ātri gan laiks iet. Man ir bijis daudz priecīgu brīžu, pat nevaru izcelt vienu spilgtu dzīves notikumu. Daba dāvā-

jusi man labu izskatu, neesmu sevišķi piepūlējusies, lai labi izskatītos. Sev noteikti novēlu veselību. Ja ir veselība, tad arī pārējais viss būs labi!»

Jadviga Kučinska — 70: «Mani sveica jaunības draugi. Jūtos patika mi. Vienmēr esmu bijusi sportiste — spēlēju dambreti, esmu bijusi aktīva orientieriste. Tagad apmeklēju klubu.»

Noslēgumā KC direktore Maruta Piter-niece pateicās saviem palīgiem šī pasākuma organizēšanā: Vitai Kamarei — viņa realizē un noformē piespēlētās idejas;

Lienai Čerepko — lieliski līdzdarbojas telpu noformēšanā; labi palīgi ir arī Anatolijs Stepaņuks un Valdis Krauklis — gan ar aktiermākslu, gan fotografēšanu un filmēšanu utt.

Vakara gaitā korespondente izbaudīja patiesu viesmīlibu no kultūras centra saimnieces un viņas komandas puses. Paldies visiem!

**Godātā jubilāre
Hortenzija Kalna
aizdedzina sveci**

Pateicība

KC «Rītausma» nama saimniecei **Marutai Piternieciel** un viņas kolēģei **Jautrītei Gromai** par skaisto, veiksmīgi organizēto sarīkojumu «Zelta briedumā» — sirsnīgs paldies!

Jubilāru grupa: Hortenzija Kalna, Nina Bula, Anatolijs Suharevs, Spodrīte Beinarte, Antonīna Ratniece u.c.

Pretī zelta rudenim

Juris Ozoliņš

Pateicoties LNS projektam «Mēs — sabiedrības dala», notikuši dažādi interesanti pasākumi Kuldīgas biedrībā. Nu, lūk, kādā jaukā rudens dienā nedzīrdie jaudis devās laukā pie dabas krūts.

Tas bija pārgājiens «Pretī zelta rudenim». Brīnišķīgā, Saulainā, krāsām bagātā piektdienā devāmies uz Vārmes pagastu. Braucām ar autobusu un pa ceļam vēro-

jām brīnišķīgo rudens ainavu. Vārmes pagastā pārgājiena dalībniekus sagaidīja vārmeniece, Kuldīgas RB vadītāja Laima Karlstrēma. Viņa jau iepriekš bija izplānojusi šī rudens pārgājiena maršrutu.

Devāmies caur bērzu birzi, pāri Vārmes

dīķa tiltiņam, gar nokoptiem laukiem un dārziem, pa taku taciņām, kuras mūs noveda līdz lauku sētai ar saimnieces sarūpētu bagātīgu galdu ar lauku labumiem.

Laiks patiesām mūs lutināja. Atpūšoties pārrunājām dažādus dzives notikumus. Tā bija patīkama kopīgas atpūtas dieņa visiem pasākuma dalībniekiem, kas vēl vairāk tuvināja biedrības biedrus.

Materiāli sagatavoti ar ES un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par to saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzīrdigo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli. Projekta administrē Sabiedrības integrācijas fonds.

Līdzjūtības

†

Izsakām līdzjūtību **Arkādijam Kurme-Jovam**, māti smilšu kalniņā pavadot.

Daugavpils biedrība

†

*Nu ir miers pēc lielās trauksmes,
Nu ir miers pēc dziņu vētrām,
Miers pēc ilgām, cerībām,
Nu ir miers.*

/Aspazija/

Pieminam mūsu biedri **Felicitu Baueri** (1921.12.II — 2005.1.XI), mūžībā aizvadot.

Rīgas biedrība

*Dzej skaudra sāpe mūsu sirdīs,
Kad atvadoties siltus vārdus sakām.
Bet tu vairs nesadzīrdi mūs,
Ir norimis tavs mūžš.*

Mūsu Liepājas biedrībā nu atkal par vienu biedru mazāk...

Ar visdzīlāko līdzjūtību sirdī skumju brīdi esam kopā ar Mārtiņu, Aināru, Renāru, Rolandu un tuviniekiem, mūsu biedru **Romeo Ostvaldu** (1948.9.I — 2004.10.XI) mūžībā pavadot.

† Liepājas biedrība

*Aizejot atstājam pēdas
dzimtenē, ģimenē, Jaužu miņā.
Viss Dieva ziņā...*

Esam kopā bēdās ar savu darba kolēģi **Aināru Ostvaldu**, tēvu uz mūžu zaudējot.

LNS Komunikācijas centrs

Pateicība

Liels paldies visiem, visiem, kas skumju brīdi bija kopā ar mums, pavadot vīru, tēvu, vectēvu **Nikolaju Filipovu** pēdējā gaitā.

Pateicamies Daugavpils biedrības priekšsēdētājai E. Čaikai, tulka R. Katakinai. Paldies māsai J. Uljanovai par līdzjūtību.

*Sieva Domna, dēls Viktors
un dēls Andris ar ģimeni*

«Sports nākotnē neizzudīs...»

Ilze Kopmane

— tā uz jautājumu par sporta perspektīvām mūsdieniņā pasaulei atbildēja LNSF prezidents **VARIS STRAZDIŅŠ**, kurš Latvijas nedzīrīgo sporta organizāciju vada jau gandrīz vienpadsmit gadus. Novembrī LNSF atzīmē savas pastāvēšanas 15. gadadienu. Saruna notika jubilejas priekšvakarā.

□ Padomju laikā sports, tāpat kā kultūras dzīve, atradās vienas nedzīrīgo organizācijas — Nedzīrīgo savienības (biedrības) pārziņā. Kad un kā notika sporta jomas atdalīšanās?

Pirms 15 gadiem, Atmodas sākumā, man ar domubiedriem radās iecere veidot atsevišķu nedzīrīgo sporta organizāciju, kā tas ir pasaule. Tas bija likumsakarīgs process atbilstoši atdzimušās Latvijas bīrvvalsts pārveidošanās principiem.

Arī Nedzīrīgo savienība neibilda, lai gan nostāja bija apmēram tāda: *Nu, labi, labi, tad nu rādiet, ko spējat.*

□ Vai nebaidījāties no atbildības, no jaunās situācijas — būt visādā ziņā pastāvīgiem?

Tam vienkārši nebija laika. Process bija sācies, atkāpties nevarēja. Nomainīju labi apmaksāto jumiķa darbu uz materiāli absolūti neizdevīgu sporta vadītāja amatū: alga 7 LVL mēnesī. Bet drīz vien visu nācās veikt sabiedriskā kārtā un tā līdz pat šai dienai. Jo Izglītības Ministrijas Sporta pār-

valde līdzekļus piešķir tikai sporta pasākumiem, bet ne administratīviem izdevumiem.

□ Kā LNSF sāka ievirzīties pasaules nedzīrīgo sporta aprītē?

Sākumā vajadzēja izcīnīt organizācijas atzīšanu. Tas bija, var teikt, politisks jautājums. Personiski tiekoties, cītvalstu sporta dzīves līderi atzina mūs, bet visi gaidīja CISS (Starptautiskā nedzīrīgo sporta komiteja) oficiālo piekrišanu.

1992. gadā to arī saņēmām. Citādi tas nemaz nevarēja būt, jo visā valstī arī ar citām sporta organizācijām notika tas pats. Kad bija pirmā atzīšana, notika it kā kēdes reakcija — visas pārējās (Eiropas, šaha, Ziemeļvalstu organizācijas mūs atzina un aicināja pievienoties.

Pie viena jāatzīmē, ka tā nebija pirmā latviešu nedzīrīgo sporta saskare ar starptautiskām sporta organizācijām — vēsture glabā faktus, ka pirmās bīrvvalsts laikā Latvijas pārstāvīs piedalījies CISS dibināšanā, gan arī startējis pirmajās Nedzīrīgo pasaules sporta spēlēs.

□ Vai esat apkopojuši Latvijas nedzīrīgo sporta vēsturi?

Tas ir milzīgi liels un ilgstošs darbs. Bet zināms sākuma ieskats jau mums veidojas. Šo pētniecību un datu apkopošanu pašreiz veic sporta veterāne Jadviga Bočkāne. Jo dzīlāk ielūkojamies vēsturē, jo vairāk faktu un tātad arī vēl darāmā atklājas. Darbu bremzē ierobežotās finanses, bet ceru — kādreiz varēsim palepoties ar šo veikumu.

□ Kāda bijusi sporta attīstība šajos 15 LNSF pastāvēšanas gados?

Organizatoriskā un tehniskā ziņā daudz kas mainījies. Vieglāk tagad dibināt kontaktus, sazināties, organizēt pasākumus. Labiekārtotā LNSF birojā strādā izglītoti kadri, darba gaitā izveidojusies darboties spējīga, pieredzējusi valde.

Mainījušās arī LNSF funkcijas, jo visā Latvijā darbojas neatkarīgie nedzīrīgo sporta klubi. Jaunas vēsmas, jaunas idejas, arī cilvēki tagad ienāk sportā. Ja vidējā un vecākā paaudze maksu par piedalīšanos sacensībās dažkārt uztver kā «aplaupišanu», tad jaunie to atkal pieņem daudz vieglāk, jo saprot: *mūsdienās nekas nav par brīvu.*

Bet te sāk darboties citi rīcības izvēles principi: pirmajā vietā —

darbs, naudas pelnīšana, primārās dzīves vajadzību apmierināšana. Pēc tam, cik laika un naudas atliek, valasprieki — starp tiem arī sports. Un jāteic, ka tagad sports no cilvēka prasa naudu, dažreiz pat lielu naudu...

□ Tātad sportistu skaits samazinās?

Tik burtiski to nevajadzētu uztvert. Kas grib un vēlas no sirds, tas sportos pie visiem nosacījumiem. Tomēr būs arī tādi, ko pat par naudu sportā neievilk. Atkrita arī tie, kuri agrāk sportu izmantoja, lai tiktū uz ārzemēm. Tagad tā vairs nav problēma nevienam, ja vien finanses atļauj.

□ Kā iepriekš minētais ietekmē sportistu rezultātus?

Salīdzinot ar 1992.gadu, tas ir, LNSF darbības sākumu — jāatzīst, ka līmenis krities. Un to nav līdzējuši nekādi ārējie faktori: ne modernās tehnoloģijas, ne aprikojumi, tēri vai smalkākas treniņu zāles utt. Jo pats galvenais ir cilvēks, viņa fiziskā varēšana un morālā gatavība atdot sevi sportam. Ja tās trūkst, tad panākumu nebūs. Un to skaudri var izjust, pārskatot agrāko gadu sportistu sasniegtos rezultātus — bez jebkādām «ekstrām»... Nu nav vairs jaunajos tāda azarta, aizrautīgas vēlmes, atdevības treniņos un sacensībās!

□ Kā LNSF sadarbojas ar sporta klubiem?

Oficiāli sadarbības līgumi vai citi sāistoši noteikumi nepastāv. Protams, bieži dažādus sporta jautājumus pārrunājam un risinām kopā. Savstarpejīgi izpalīdzam, kur nepieciešams. Tas attiecas arī uz LNS.

Sporta klubi ir neatkarīgi — gan finansiālā, gan praktiskās darbības ziņā. Katrs darām savu darbu, jo funkcijas nodalītas. Katrs strādā savu iespēju robežās, bet visu cienu rīdziniekiem — «Nedzīrīgo sports» pilnīgi sabiedriskā kārtā spējis noorganizēt savu darbu visai plašā apmērā, to skaitā notiek pat vairākas starptautiskas sacensības.

Mana vēlme būtu, lai klubi klūtu vēl spēcīgāki visādā ziņā, klūstot par bāzi vietējā sporta attīstībai un jaunu sportistu izaugsmei.

□ Parunāsim par LNSF komandas

Latvijas izlasei pirmā vieta ar Latvijas neatkarības atgūšanas Pasaules nedzīrīgo sporta spēlēs (Sofija, 1993)

«Sports nākotnē neizzudīs..»

Sākums 6. lpp.
cilvēkiem!

Bez paīgiem es nebūtu neko izdarījis. Tos varētu iedalit divās daļās. Pirmie būtu padomdevēji, nedzīrdīgo sporta politikas veidotāji. Tā ir valde, kur katram loceklim ir noteikts sava darbības «lauciņš» — sporta veids, par ko viņš atbild. Valde iestrādājusies, un tās locekļi ir sava sporta veida pie-redzējuši speciālisti, tāpēc uz viņiem pilnā mērā varu paļauties jebkurā brīdi.

Otrā daļa būtu manas meitenes, kas strādā birojā. Viņas mani nepievīla, kad gatavojām lielos pasākumus — Eiropas čempionātu orientēšanās sportā šeit, Latvijā — Cēsīs un piedalīšanos Olimpiskās spēlēs

Austrālijā.

Vislielākais prieks man par Lieni Kleiņu — Brūveri. Neskatoties uz ģimenes pieaugumu, mācībām, viņa veic grāmatvedības darbus tā, ka esmu drošs par LNSF finansu lietām.

Iveta Kraze vēl mācās, un es ceru, ka viņa kļūs par labu speciālisti. Par Jadvigu Bočkāni jau minēju iepriekš.

□ Un nu par to, kāda būs LNSF virzība nākotnē!

Kārtējā kongresā, tūlit pēc jubilejas, pieņemsim programmu turpmāko četru gadu darbam. Neko jaunu neizdomāsim, jo mērķis paliek tas pats — nedzīrdīgo sporta attīstība. Konkrētas aktivitātes jau zināmas šim darba celiņam: Latvijas čempionāti,

līdzdalība pasaules, Eiropas, Ziemeļvalstu Baltijas čempionātos. Un protams — neatlaidīgs ikdiens darbs gan mums, sporta organizatoriem, gan pašiem sportistiem.

Sports nākotnē neizzudīs, kā tas varbūt notiek ar daudz ko citu. Varbūt pazudīs vai transformēsies kāds sporta veids, bet vietā nāks cits. Dzīves likumsakarības diktē līdzsvaru.

□ Kā tu pats redzi savu vietu sportā šajā tālākajā ceļā?

Sportu par svarīgu, būtisku savas dzīves sastādījumu esmu izvēlējies jau pirms daudziem gadiem un nenožēloju to. No citiem komentāriem atturēšos, jo svarīgākos jautājumus izlems LNSF augstākā institūcija — gaidāmais kongress.

RSK Nedzīrdīgo sports — 70

Andris Bergmanis, RSK «Nedzīrdīgo Sports» prieķītājs

Vasaras nogalē Rīgā risinājās divdienu starptautiskais turnīrs minifutbolā nedzīrdīgajiem par godu RSK «Nedzīrdīgo Sports» 70 gadu jubilejai.

Sacensības risinājās „Daugavas stadionā”. 2 minifutbola laukumos 2 dienās. Piedalījās 11 komandas no 9 klubiem 5 valstīs. To skaitā 5 komandas no Latvijas.

Katrs mačs risinājās 2 x 20 minūtes, laukumā no katras komandas spēlē 5 + 1 vārtsargs.

Sacensības notika grupās. A grupā sacentās 6 komandas: 1) RSK «Nedzīrdīgo Sports» 1.komanda; 2) Kroidonas nedzīrdīgo futbola kluba (Croydon Deaf F.C.) komanda no Londonas, Anglija; 3) RSK «Nedzīrdīgo Sports» 3.komanda; 4) VNSK «Tālavas Nedzīrdīgo sports» komanda no Valmieras; 5) «Šermukšnis» komanda no Klaipēdas, Lietuva, un 6) Čārltonas atlētiskā nedzīrdīgo futbola kluba (Charlton Athletic Deaf F.C.) komanda no Londonas, Anglija.

B grupā sacentās 5 komandas: 1) RSK «Nedzīrdīgo Sports» 2.komanda; 2) «Gestas» komanda no Viljās, Lietuva; 3) kluba «GSG Stuttgart» komanda no Štutgartes, Vācija; 4) Minsteres Nedzīrdīgo futbola (Munster Deaf Football) kluba komanda no Īrijas; 5) LNSB «Liepava» komanda no Liepājas. Mačus grupās tiesāja mūsu paši nedzīrdīgie, kā mūsējie, tā viesi.

Divās dienās risinājās mači par 9. — 11.vietu un finālsacensības par 1. — 8.vietu. Tiesāja 2 tiesneši no Latvijas futbola federācijas.

Gala rezultāti: 1.vietā Charlton, Anglija, 2.vietā Stuttgart, Vācija, 3.vietā Munster, Īrija, 4. Nedzīrdīgo Sports — 1, 5. Gestas, Lietuva, 6. Nedzīrdīgo Sports — 2, 7. Šermukšnis, Lietuva, 8. Tālavas NS, 9.Croydon, Anglija, 10. Liepava, 11. Nedzīrdīgo Sports — 3.

Ar kausiem futbolumbas formā tika apbalvotas 10 labākās komandas, ar figūrām — 5 labākie spēlētāji (labākais vārtsargs, aizsargs, uzbrucējs, vārtu guvējs un

A.Bergmanis ar Londonas kluba pārstāvi K.Mallu

spēlētājs). Spēlētāju vidū kā labākais aizsargs izcēlās Nedzīrdīgo Sports — 1 kapteinis Pēteris Logins.

Sīkāk ar rezultātiem var iepazīties mājaslapas www.lnsf.lv sadalā: Sacensību rezultāti starptautiskajos pasākumos.

Pateicība

Turnīra starplaikā 27.augusta vakarā KC «Rītausma» notika jubilejas svētku vakars.

Par apsveikuma runām, vēlējumiem un dāvanām, paldies klubiem «Tālavas NS», «Liepava», «Zaļās paparde», «ŠaDa» un ārvalstu klubu pārstāvjiem, kas piedalījās

turnīrā, kā arī LNSF, LNS, KC «Rītausma», Komunikācijas centram, Zīmu valodas centram un laikrakstam «Kopsoli».

Par pasākumu organizēšanu un sniegtajiem interesantajiem priekšnesumiem svētku vakarā pateicamies kultūras centram «Rītausma».

Izsakām pateicību Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta lietu komitejai par finansiālu atbalstu turnīra organizēšanā, A/S „LatFood” par ziedoto produkciju, Ādažu čipsiem, SIA „LIDO” par vakariņām atpūtas centrā Krasta ielā.

RSK «Nedzīrdīgo sports» ziņo

RĪGAS NEDZĪRDĪGO MEISTARSĀĶKSTES BOULINGĀ 3.decembrī pl. 11

Notiek: TOSS boulinga hallē, Kengaraga ielā 6, Rīgā.

Sacensībās piedalās tikai komandas. Katrā komandā 3 vīrieši un 1 sieviete.

Komandas sastāvi jāpiesaka «Nedzīrdīgo Sports» valdes loceklim Vladimiram Mostovam līdz 13.novembrim.

Komandas dalības maksa: ja piesakās līdz 13.novembrim — 6 Ls, ja piesakās 14.— 20.novembrī — 10 Ls;
Pēc 20.novembra pieteikumus nepieņem.

Papildus dalības maksa (no katra dalībnieka):

- RSK «Nedzīrdīgo Sports» biedriem — nav,
- pārējiem, kuri dzīvo Rīgā, — 3 Ls,
- pārējiem, kuri nedzīvo Rīgā, — 2 Ls,
- bērniem un jauniešiem līdz 16 gadu vecumam — 1 Ls.

Dalībnieki paši maksā uz vietas par apavu nomu — 0,70 Ls.

Īsziņas

«Attīstību latviešu zīmju valodai»

— tā saucas LNS Zīmju valodas centra projekts, kas ieguvīs atzinību Valsts valodas aģentūras izvērtējumā un tiks finansēts realizācijai 2006. gadā.

ZVC centra direktore Lilita Janševska informēja, ka projektā paredzētie pasākumi vērsti uz mērķi — veicināt un attīstīt pareizas latviešu zīmju valodas apguvi gan pašu nedzīrdīgo sabiedrībā, gan arī to vidū, kas tiešā saskaņā ar nedzīrdīgiem cilvēkiem.

Uzmanības centrā būs izglītības iestādes, kur mācās nedzīrdīgie jaunieši. To darbiniekim — skolotājiem, tulkiem tiks organizētas nodarbības zīmju valodas pamatu apguvei, šīs iestādes apgādās ar mācību literatūru.

Varēs sūtīt SMS uz 112

Līdz gada beigām, iespējams, tiks izveidota sistēma, lai nedzīrdīgie, nosūtot īsziņu, varētu izsaukt palīdzību nelaimes gadījumos pa 112, ziņo BNS.

Pašlaik nedzīrdīgajiem nav iespēju tieši kontaktēties ar 112 dienestu. Viņi izmanto vai nu LNS Komunikācijas centrā strādā-

jošo nedzīrdīgo tulku palīdzību, lietojot SMS, faksu, e—pastu, vai arī dzīrdīgo cilvēku palīdzību.

Līdz šim nedzīrdīgie cilvēki nav nopietni cietuši sazināšanās grūtības dēļ, taču problēmas un neērtības bijušas.

Grenajā jubilejā

Arija Medne

Rīgas Nedzīrdīgo šaha un dambretes kluba «ŠaDa» vadītāja Marina Artjomova un kluba biedrs Andris Kamars ar dzīvesbiedri kā lūgtie viesi piedalījas firmas Joker 10 gadu jubilejas svītībās.

Svētki Rīgā, Melngalvju namā risinājušies ļoti svītīgi un grenzi. Klubs «ŠADA» ilgstoši sadarbojas ar firmu Joker, kura vairākkārtīgi sniegusi finansiālu atbalstu nedzīrdīgajiem šahistiem un dambretistiem līdzdalībai starptautiskās sacensībās.

Marina Artjomova sirsnīgiem vārdiem sveica «ŠaDa» labdarus un pateicās par atsaucību un palīdzību, ko no firmas saņem nedzīrdīgie sportisti. Savukārt Joker prezidents kā gavilnieka pārstāvis ar lielisku žestu (simbolisku, lielu eiro logo) pasniedza vēl vienu velti mūsu klubam «ŠaDa» — apliecinājumu par finansējumu 3000 euro apmērā turpmāko ieceru un plānu realizēšanai.

Savukārt man bija tas gods šo notikumu tulkot zīmju valodā un varu teikt, ka tā bija vēl viena vērtīga iespēja nedzīrdīgajiem kā mūsu sabiedrības daļai godam prezentēt sevi dzīrdīgo publikas priekšā.

Īpašie sveicieni

ONAI GRIGOROVIĀCI, GAIJNAI KROT-KOVAI UN MAIRI VIRTIGAI

Gaiši vārdi dvēselē lai staro,
Skatiens silts dod sirdij sparu...

Sirsniņi sveicam jūs visas apaļajā jubilejā, kura aprīt 2005.gadā. Stipru veselību, prieku, laimi jums!

RB Latgales grupa

ZIGMĀRAM UNGURAM

Darbā — aizrautību, spēku,
Mīlestībā — saldu grēku,
Sirdi mieru, dzīvē prieku,
Veselību pilnu sieku!

Sveicam 50 gadu jubilejā! (Neticami, bet fakti!) RSK «Nedzīrdīgo sports»

«Kopsoli» redakcija

***
HELENĀI MĀLIŅAI

Gads nākošais par
bijušo lai labāks,
Lai spēks un veselība
dzīves dārzā zied.

Mīlo māmin, vecmāmin un vecvecmāmiņi! Mīli sveicam Tevi 80 gadu jubilejā!

Meita ar vīru, mazbērni un mazmazbērns. Dēls ar sievu un mazbērni

Tavs «Kopsoli»

ARI NĀKAMGAD DIVREIZ MĒNESĪ BŪS KOPĀ AR TEVI TAVĀS MĀJĀS... ja vien Tu neaizmirīsi to savlaicīgi pasūtīt 2006.gadam,

bet mēs, redakcijā, parūpēsimies arī par kādu jauku pārsteigumu saviem lasītājiem...

Mīli sveicam

Varbūt dažlaba nosarkusi kļavas lapa šoruden nokrita pie jūsu kājām neievērota, varbūt nepacelts aizripoja savu ceļu spozi brūns kastanis un mārtiņprozes salnā nokāra galvas, jūsu nepažēlotas...

Bet nu jums pēdējais laiks nolikt malā ikdienu un sevi sapost svētkiem — pieturas brīdim pirms tālākā gājuma, pārkāpjot savas apaļas gadskārtas sliekšni.

Lai nāk vēl citi bagāti gadi — ar piedzīvojumiem, dāsnumu un skaistiem notiku-miem jūsu dzīvē!

90

16.XII ALĪNA GAVRAČA, Rīgas

80

4.XII MARIJA IVANOVA, Daugavpils

5.XII ANNA ROMĀNE, Valmieras

20.XII AUSTRĀ BOGDANE, Rīgas

28.XII JANĪNA GRŽIBOVSKA, Daugavpils

70

16.XII MILDA KOVALSKA, Liepājas

26.XII LIDIJA DUPUŽA, Pļaviņas

65

11.XII AINA POIKĀNE, Ventspils

28.XII VALIJA VILDINA, Rīgas

29.XII NATĀLIJA DUBOVA, Smiltenes

29.XII MARIJA ŠVARCA, Rīgas

60

4.XII LILIJA ILJINA, Rīgas

55

4.XII SERGEJS LOMINSKIS, Rīgas

6.XII DZINTRĀ SPRINCE, Rīgas

6.XII JĀNIS ŠANTARS, Ventspils

8.XII MONIKA SENKĀNE, Rēzeknes

12.XII STANISLAVS TELISEVSKIS, Rēzeknes

13.XII ARTŪRS ZAĀS, Rīgas

50

13.12. INTA GROSA, Rīgas

13.12. OSKARS KĀVINĀS, Rīgas

Iepazīsimies?

Vīrietis, 58 gads vecs, nedzīrdīgs — ar redzes traucējumiem, vēlas iepazīties ar sievieti. Var rakstīt vēstuli (labāk krievu valodā) vai droši doties ciemos uz mājām pie Sergeja Zavertailo uz Juglas ielu 12 — 30, Rīgā.

Galvenā redaktore ILZE KOPMANE
Datormāksla: GUNTA BIRNĪTE

Ja kaut kas var notikt,
tad tas arī notiks.

Mērijs

Nākamais izdevums 30.novembrī